

Bijlagen hoofdstuk 5

- 5.1 Ouderbetrokkenheid 3.0
- 5.2 Tips voor ouders uit het boek 'Samen sterk; Ouders & School!'
- 5.3 Checklist onderwijsondersteunend gedrag van ouders (basis- en secundair onderwijs)
- 5.4 Formulier uitnodiging en verslag oudercontact begin schooljaar
- 5.5 Formulier verslag oudercontact
- 5.6 Aanpak als het gedrag van een kind op school verschilt van thuis: een voorbeeld
- 5.7 Opdrachten bij hoofdstuk 5

Een 'Ouderbetrokkenheid 3.0-school' voldoet aan tien criteria¹ (CPS, De Vries, 2013).

1. De school heeft samen met ouders een heldere visie op samenwerking geformuleerd. Uit alle informatie van de school blijkt hoe belangrijk ze samenwerken met ouders vindt. In het gedrag van alle teamleden is die visie zichtbaar.
2. De school laat zien dat leerkrachten, leerlingen en ouders actief betrokken worden bij het schoolbeleid. Denk aan panelgesprekken met ouders, een leerlingenraad of een brainstormsessie met leerkrachten, leerlingen en ouders over een bepaald thema. Betrokkenen weten wat er met hun inbreng gebeurt.
3. Op school is aan alles te merken dat leerkrachten, leerlingen en ouders welkom zijn op school.
4. Ouders en leerkrachten werken voortdurend samen aan het leren en een gezonde ontwikkeling van kinderen, zowel thuis als op school.
5. Gesprekken tussen leerkrachten, leerlingen en ouders worden vanuit gelijkwaardigheid gevoerd. Iedereen heeft een eigen actieve inbreng. Leerlingen zijn zoveel mogelijk bij die gesprekken aanwezig. De ruimtes waar de gesprekken plaatsvinden, zijn voor iedereen comfortabel en gelijkwaardig en er is voldoende tijd voor alle deelnemers.
6. Leerkrachten, leerlingen en ouders voelen zich veilig en verantwoordelijk voor elkaar en zijn daarop aanspreekbaar. Er wordt respectvol over elkaar gesproken, zowel binnen als buiten de school. Voor leerkrachten, leerlingen en ouders die buiten de groep dreigen te vallen, voelt iedereen zich verantwoordelijk.
7. Het leerlingdossier is toegankelijk voor leerkrachten en ouders. Ouders worden uitgenodigd om informatie toe te voegen aan het dossier van hun kind.
8. De school laat zien open te staan voor verbeter suggesties en gaat op een transparante manier om met klachten. Iedereen kan zien welke officieel gemelde klachten er zijn en wat daarmee gebeurt. Natuurlijk worden privacyregels daarbij in acht genomen.

---

¹ De criteria van het CPS zijn gebaseerd op de standaarden voor effectieve ouderbetrokkenheid van de Parent Teacher Association (PTA, www.pta.org).

9. De opkomst bij verplichte bijeenkomsten met ouders en leerkrachten (en leerlingen) is hoger dan 80%. De mate van verantwoordelijkheid, betrokkenheid en samenwerking komt onder meer tot uiting in dit criterium.
10. Wetten en schoolregels worden door de school duidelijk gemaakt en door iedereen nageleefd. Denk bijvoorbeeld aan leerplicht en omgangsregels.

Ouders in zo'n school zijn niet alleen verantwoordelijk voor hun eigen kinderen, maar ook voor andermans kinderen. Kinderen die worden gepest, zouden immers alle ouders moeten raken. Ouderbetrokkenheid 3.0 gaat verder dan de school en ouders: er is ook samenwerking met de omgeving om kinderen voor te bereiden op de samenleving van vandaag en morgen. Gezien de noodzaak van ouderbetrokkenheid, gaat het om een niet-vrijblijvende en gelijkwaardige samenwerking.

Tips voor ouders uit het boek 'Samen Sterk: Ouders & School!'

De drie vragen van effectieve feedback (par. 2.2) geven houvast in de samenwerking met ouders:

1. **Feed-up:** wat zijn onze doelen en afspraken?

Zoals: wat streven we na qua schoolplezier, leerontwikkeling en samenspelen?
En hoe: wat verwachten ouders van school en wat verwacht school van hen?

2. **Feedback:** hoe dicht bij ons doel zijn we al?

Zoals: in hoeverre lukt het *al* om passend onderwijs te bieden? In hoeverre ondersteunen ouders het onderwijs *al*?
Oftewel: complimenten/waardering (de tops).

3. **Feedforward:** wat kan *nog* beter?

Zoals: hoe kan school nog meer afstemmen op de onderwijsbehoeften van het kind? Hoe kunnen ouders het onderwijs *nog* meer ondersteunen?
Oftewel: suggesties voor verbetering (de tips).

Hanteren school en ouders eenzelfde kader, dan streven zij hetzelfde na en spreken ze dezelfde taal. Dat leidt tot een aangename samenwerking en is gunstig voor leerkrachten, ouders én leerlingen. Oftewel: Samen Sterk.

Samen Sterk: aandachtspunten communicatie voor ouders

Samen Sterk: Ouders & School! heeft de richtlijnen voor school vertaald in 10 aandachtspunten voor ouders.

1. Geef aan dat je het waardeert dat jullie een gesprek hebben over je kind. Als de leerkracht hiertoe het initiatief nam, dank haar dan daarvoor. Als jij het initiatief nam, dank de leerkracht dan voor het ingaan op je verzoek.
2. Realiseer je dat ouders en leerkrachten een gemeenschappelijk belang hebben: dat het goed gaat met jullie kind en hun leerling.

3. School en ouders hebben eigen rollen en verantwoordelijkheden. Luister naar elkaar en benut elkaars kennis en ervaring. Denk met elkaar mee, maar ga niet op elkaars stoel zitten.
4. Een gesprek op school heeft één of meer doelen. Vraag daar vooraf gerust naar, zodat je het gesprek kan voorbereiden. Geef eventueel ook al aan welke vraag jij hebt, dan kan de leerkracht daar alvast over nadenken.
5. Bespreek je eventuele zorgen en luister naar die van de leerkracht. Vraag ook naar wat goed gaat met je kind. Vertel welk gedrag van je kind jou trots/blij maakt. En geef de leerkracht een welgemeend compliment voor haar inzet, want ook leerkrachten hebben dit zo nu en dan nodig.
6. Formuleer samen doelen voor leren en gedrag. Let wel: de school heeft de regie bij de onderwijsdoelen en ouders bij de opvoedingsdoelen.
7. Vraag hoe je de leerontwikkeling van je kind kan ondersteunen. Geef je mogelijkheden aan, maar bewaak je grenzen, zeg het als iets voor jou niet haalbaar is. Respecteer dat de school ook grenzen kan hebben.
8. Betrek je kind bij de samenwerking. Bereid een gesprek op school met je dochter of zoon voor. Kan/mag/wil je kind erbij zijn? Welke informatie kan je met wie bespreken? Zo bewaak je de privacy van je kind (en je gezin). Vraag je kind of jij/hij/zij nog iets moet/wil vragen of vertellen aan de leerkracht? Zo kan je kind het gesprek (mee) voorbereiden en krijgt het grip op wat besproken wordt.
9. De school heeft een zorgbeleid dat houvast kan bieden. Ontstaan er problemen, ga dan meteen met de leerkracht in gesprek. Vraag in welke stap jullie zitten, wat een volgende stap zou kunnen zijn en wat de rol van ouders hierin is.
10. Vraag om heldere afspraken: wie gaat wat doen? Zo weet je wat je aan elkaar hebt. Ga pas akkoord als de afspraak die jou als ouder betreft voor jou wenselijk én haalbaar is. Dan is de kans groot dat de afspraak gaat lukken. Is de afspraak niet haalbaar, wees dan duidelijk en stel die bij. Zorg er ook voor dat je weet wat de school gaat doen, wanneer en hoe. Onterechte verwachtingen en onnodige misverstanden zijn zo te voorkomen. Kom bij het volgende gesprek terug op de afspraken.

Checklist Onderwijsondersteunend gedrag van ouders (basisonderwijs en secundair)

Kies de items die van toepassing zijn

Betrokkenheid van ouders bij het onderwijs aan hun kind

- Tonen ouders interesse voor het schoolwerk van hun kind?
- Vragen ze hoe het was op school en wat hun kind die dag geleerd heeft?
- Bespreken ze de schoolvorderingen met hun kind?
- Besteden ze aandacht aan de resultaten op proefwerken en toetsen?
- Volgen ze de leerontwikkeling van hun kind?
- Stimuleren ze hun kind om hard te werken voor en op school?
- Helpen ze hun kind thuis met extra oefenen en/of huiswerk?
- Benadrukken ze regelmatig het belang van onderwijs?
- Vertalen ze op school opgedane kennis naar dagelijkse situaties, zodat het geleerde meer betekenis krijgt of betekenisvoller wordt?
- Wordt op school verworven taal- en wiskundekennis thuis toegepast? (zoals lezen van verkeersborden, samen een documentaire of het nieuws nabespreken, uitrekenen kosten van boodschappen of zakgeld)
- Maken ze samen met hun kinderen culturele uitstapjes?
- Bezoeken ze bibliotheek en musea met hun kinderen?
- Lezen ouders hun jonge kind voor?
- Lezen ouders zelf met plezier, staan ze model voor leesplezier?
- Stimuleren ze hun kind om te lezen (of luisterboeken te beluisteren, ondertiteling op tv lezen)?
- Doen ouders rekenspelletjes met hun kind of spellen die rekenen vergen?
- Stimuleren ze hun kind om hard te werken op school?
- Benadrukken ze het belang van school?
- Staan ouders naar hun kind toe expliciet achter het schoolbeleid?
- Zeggen ze hun kind zich aan de schoolregels te houden?
- Ondersteunen ze het gezag van de leerkracht door (in principe) achter haar aanpak te staan?
- Als ouders het niet eens zijn met de aanpak van de leerkracht, bespreken ze dat dan met de leerkracht zonder hun jonge kind daarmee te belasten? Betrekken ze hun oudere kind daarbij op een constructieve manier?
- Geven ouders de leerkrachten regelmatig een welgemeend compliment voor haar inzet voor hun kind?
- Geven ze de leerkracht feedback op haar onderwijs? Bijvoorbeeld door te vertellen wat hun kind die dag/week geleerd heeft of dat hun kind met plezier naar school gaat en zin in leren heeft.

Supervisie door ouders

- Houden ouders toezicht op het gedrag van hun kind?
- Hebben ze zicht op de kinderen/jongeren met wie hun kind op school en in de vrije tijd/buurt omgaat ('peers')?
- Begeleiden ze het buitenspelen of andere buitenschoolse activiteiten?
- Begrenzen ze tv kijken, sociale media, computergebruik en gamen?
- Eet hun kind gezond genoeg?
- Heeft hun kind ontbijt gehad voordat het naar school komt? Heeft het brood mee?
- Gaat hun kind op tijd naar bed, zodat het genoeg slaap krijgt (ook in het weekend) en uitgerust aan de lessen kan deelnemen (ook op maandag)?
- Krijgt het kind voldoende beweging via sporten en/of buitenspelen?
- Hebben ouders zicht op het uitgaan en eventueel drank- en middelengebruik van hun kind? Lukt het hen om dat te begrenzen?

Verwachtingen van ouders

- Zijn de verwachtingen t.a.v. het gedrag van hun kind optimistisch - realistisch?
- Zijn hun verwachtingen t.a.v. van de leerontwikkeling het kind (zoals het ontwikkelingsperspectief) hoog maar realistisch?
- Hebben ouders hoge maar realistische verwachtingen van de schoolprestaties van hun kind op korte termijn (zoals toetsscores en cijfers)?
- Zijn hun verwachtingen op lange termijn ook realistisch (zoals studierichting secundair onderwijs of vervolgopleiding na het secundair onderwijs)?
- Zijn hun verwachtingen niet te hoog (bijvoorbeeld bij onzekerheid, spanning of faalangst bij een leerling)?
- Zijn de verwachtingen van ouders niet te laag (bijvoorbeeld bij een ongemotiveerde leerling of een leerling die weinig belang aan school hecht)?

Formulier uitnodiging en verslag oudercontact begin schooljaar

Beste ouders van .....

Uw kind zit nu enkele weken in een nieuwe klas. Als school willen we graag samenwerken met ouders, we zien ouders als ervaringsdeskundigen. U kent uw kind het langst en het best en ziet uw zoon/dochter in verschillende situaties. U kunt de leerkracht vertellen welke aanpak uw kind op school nodig heeft. Daar hebt u vast ideeën over. Daarom willen wij graag met u een oudercontact. Dat gesprek bestaat uit drie delen.

1. Informatie van de ouders en het kind

- Wat is leuk/sterk aan uw kind, welke belangstellingen en talenten heeft uw dochter/zoon? Wat gaat goed met uw kind?
- Hebt u nog zorgen over het onderwijs aan of de opvoeding van uw kind?
- Tops: wat waardeert u aan de school? Wat doet de leerkracht al goed? Hebt u een compliment voor de school of leerkracht?
- Tips en suggesties: wat kan de school beter doen in de aanpak van uw kind?

2. Informatie van de leerkracht

- Stand van zaken: op welk niveau zit uw kind qua (voorwaardelijk) taal en wiskunde, werkhouding, spel, gedrag en sociaal – emotionele ontwikkeling?
- Wat zijn onze plannen voor de toekomst? Welke doelen streven we na?
Bijvoorbeeld: uw kind is met dit leesniveau gestart en waar hopen we over een half jaar en een heel jaar te zijn?
- Wat gaat de school doen en hoe kunt u ons ondersteunen?

3. Vragen en afspraken: wie doet wat, wanneer en hoe?

Het gesprek zal ongeveer 30 minuten duren.

Wij hopen dat beide ouders op ..... aanwezig kunnen zijn.

Op de achterkant van deze brief vindt u een formulier waarmee we een beknopt verslag van dit gesprek maken. U kunt ter voorbereiding van het gesprek alvast deel 1 samen met uw kind invullen: wat willen jullie ons vertellen? Welke vragen hebben jullie? Zo weten we zeker dat we niets vergeten.

Met vriendelijke groeten, namens het team van de school

.....

Verslag startgesprek

Naam:	Datum:
Doelen: - kennismaken - afstemmen aanpak op school en thuis - afspraken voor komend schooljaar -	Aanwezig:

1. Informatie van ouders

- Wat kan uw kind goed, wat zijn diens belangstellingen en hobby's?
- Maakt u zich wat uw kind betreft nog ergens zorgen over?
- Wat zou u willen dat uw kind leert?
- Welke aanpak werkt in het algemeen goed?
- Tops: complimenten voor de school/leerkracht:
- Tips: suggesties voor de school/leerkracht:
- En dan wil ik ook nog zeggen of vragen:

Informatie van het kind

- Ik ben goed in/weet veel van:
- Ik wil graag leren:
- De leerkracht kan me helpen door:
- Tops: complimenten voor de leerkracht:
- Tips: suggesties voor de leerkracht:
- En dan wil ik ook nog zeggen of vragen:

2. Informatie van de leerkracht

- Wat gaat goed en wat kan beter?
- Plannen en doelen voor het leren:
- Plannen en doelen voor de werkhouding:
- Plannen en doelen voor sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag:
- Overige punten:

3. Afspraken: wie doet wat, waarom, wanneer en hoe?

Bron: *Handelingsgericht werken. Samenwerken aan schoolsucces* (Pameijer, 2017) - hoofdstuk 5, Ouderbetrokkenheid en samenwerken met ouders.

Naam van de leerling: Naam van de begeleider(s): Verontschuldigd:
Wat verwachten de ouders van dit gesprek?
Welke informatie werd doorgegeven?
Sterktes van de leerling die we kunnen inzetten:
Welk doel willen we bereiken? Op langere termijn: Op korte termijn (volgende maand, volgend trimester ...)
Wat zijn de noden? Welke ondersteuning is nodig om de kortetermijndoelen te behalen? <i>Leerling</i> <i>Ouders</i> <i>Begeleiders (schoolintern en schoolextern)</i>
Concrete planning:

Aanpak als het gedrag van een kind op school verschilt van thuis: een voorbeeld

Kevin: een verschil van mening tussen zijn moeder en school

Aanleiding en doel van het gesprek

Kevin zit in de derde kleuterklas (21 leerlingen). Hij is enig kind en woont bij zijn moeder. De leerkracht benadert de zorgcoördinator. Ze wil graag weten waarom het gedrag van Kevin zo moeilijk is en wil weten hoe ze Kevin het best kan begeleiden. De leerkracht maakt zich zorgen over het contact dat Kevin heeft met andere kinderen. Hij is druk, maakt rare geluiden en zit veel aan andere kinderen te prutsen, ook als die aangeven dat niet te willen. Als iets niet gaat zoals hij wil, dan duwt en slaat Kevin. Dat gedrag treedt vooral op in ongestructureerde situaties, zoals buitenspelen en turnen. De leerkracht heeft het gedrag van Kevin al een paar keer met moeder besproken en ze heeft al van alles geprobeerd: begeleiding bij het spelen, structuur bieden via korte opdrachten en een beloningssysteem. Maar tevergeefs, de sociale problemen zijn er nog steeds. De leerkracht ervaart dat ze niet verder komt en wil hulp van de zorgcoördinator, maar moeder vindt dat “onzin”, zo gaf ze onlangs aan. Ze herkent nauwelijks de gedragsproblemen die de leerkracht noemt. Het drukke gedrag en geluiden maken herkent ze wel, maar daar heeft ze geen last van. Moeder vindt dat de leerkracht de problemen overdrijft en dat ze hem gewoon harder moet aanpakken. De leerkracht laat moeder weten dat ze de situatie morgen met de zorgcoördinator gaat bespreken.

De zorgcoördinator begrijpt de leerkracht, maar ook de moeder van Kevin. Omdat deze school hecht aan een goede samenwerking met ouders, stelt ze een leerlingbespreking voor tussen zorgcoördinator, leerkracht en moeder. Het doel daarvan is het positieve én het moeilijke gedrag van Kevin samen in kaart brengen, zowel op school als thuis. Op basis daarvan kunnen ze gezamenlijk aan de slag, zo hoopt de zorgcoördinator. De zorgcoördinator en de leerkracht bereiden het gesprek voor en verdelen de taken. Op verzoek van de leerkracht zal de zorgcoördinator als gespreksleider optreden. De leerkracht nodigt moeder uit voor dit gesprek, vertelt haar wat het doel ervan is, wie erbij zullen zijn en hoe lang het gaat duren.

Het eerste gesprek

De zorgcoördinator leidt het gesprek in. Ze geeft aan blij te zijn dat moeder er is. Ze benoemt de aanleiding voor het gesprek: een verschil van mening tussen leerkracht en moeder over het gedrag en de aanpak van Kevin. “Wij zitten nu om de tafel met een gezamenlijk doel: het belang van Kevin, jouw zoon, onze leerling. Wij willen als school Kevin begeleiden bij het aanleren van sociale vaardigheden, maar daarvoor hebben we jou als moeder hard nodig. Daarom gaan we het hebben over zijn gedrag, op school en thuis: wat gaat al goed, wat is nog moeilijk en welke aanpak werkt? Maar voordat we beginnen, wil ik graag vertellen dat de meeste kinderen zich op school anders gedragen dan thuis. Dat zou bij Kevin dus ook zo kunnen zijn, want thuis is hij alleen met jou en op school is hij met nog 20 andere kinderen. We hoeven dus niet te zoeken naar hetzelfde gedrag. Het is wel belangrijk dat we elkaar

begrijpen en dat er een afstemming komt tussen de aanpak van ons en die van jou. Het doel van dit gesprek is om daarover afspraken te maken.” Moeder gaat akkoord met dit doel, dat is namelijk ook haar doel.

De zorgcoördinator vraagt de leerkracht te beginnen: wat gaat al goed of beter op school? De leerkracht vertelt:

- Kevin kan nu beter zelfstandig een puzzel maken en met duplo bouwen.
- Op de CITO-toets ‘Taal voor kleuters’ is hij vooruitgegaan van E naar D.
- De spraak van Kevin is vooruitgegaan sinds hij logopedie volgt. Hij is nu beter verstaanbaar voor de leerkracht en andere kinderen.

De leerkracht heeft ook een aantal zorgen. Kevin verstoort met zijn gedrag vaak de klas. Hij heeft veel conflicten met andere kinderen. Moeder schudt haar hoofd en zegt zachtjes: “Dat is niet waar.” De leerkracht vertelt dat ze weinig grip heeft op zijn gedrag. Ze vertelt dat ze het heel moeilijk heeft met Kevin en laat zich ontglippen dat hij soms een “*lastpak*” is. Moeder schrikt daarvan en vraagt om uitleg. De leerkracht geeft een concreet voorbeeld van vanochtend, waarin ze ook het gedrag van zichzelf en andere kinderen beschrijft: “Kevin bouwt alleen in de bouwhoek, hij maakt een hoge toren, met veel lawaai (‘pah, pah, pah!’). Dan komen er twee jongetjes bij. Kevin laat hen zijn toren zien, hij wil hem hoger bouwen, de jongetjes moeten helpen, maar dat willen ze niet. Er ontstaat een strijd, twee tegen één. Het conflict loopt uit de hand, Kevin trekt, duwt, slaat een van de jongetjes met een blok op zijn hoofd, gooit een autootje naar de andere jongen en schreeuwt. Dit eindigt met het weglopen van de twee jongetjes en Kevin die hard huult. Ik kom erbij en laat ze vertellen wat er is gebeurd. Dan zet ik een van de jongetjes aan een tafel met een werkje en ik zeg tegen Kevin en het andere jongetje dat ze weer in de bouwhoek mogen spelen. Er is nu meer rust. Ze spelen zo’n 5 minuten, wel druk spel met veel gooien en schreeuwen. Als ook dat samenspel in een ruzie eindigt, blijft Kevin alleen over in de bouwhoek. Hij bouwt nu iets anders, een flat. Ondertussen blijft hij een beroep op me doen door me vaak te roepen. Als ik voorbij kom en hem een compliment geef, straalt hij en speelt hij weer door. Even later komt het andere jongetje er weer bij, de flat valt per ongeluk om. Nu wordt Kevin woest, slaat hem hard met een blok op zijn hoofd. Beide kinderen haal ik dan maar uit de bouwhoek.”

Moeder herkent dat gedrag niet. Thuis speelt Kevin juist heel lief met zijn blokken en hij zit eindeloos rustig achter de computer en tv: “Thuis is Kevin geen lastpak maar een *lieve jongen*”, aldus moeder. Zij geeft daar voorbeelden van. Op de vraag van de zorgcoördinator “Hoe kunnen we als school begrijpen hoe Kevin zich thuis gedraagt en hoe kan jij als moeder begrijpen hoe Kevin zich op school gedraagt?” geeft moeder aan dat zij het gedrag van Kevin op school wel eens wil zien: “Ik wil die lastpak van jullie wel eens meemaken.” De zorgcoördinator vraagt de leerkracht wat ze van dat idee vindt. De leerkracht antwoordt: “Dat is prima, ik heb wel een paar ‘voorwaarden’. Zo wil ik het moment waarop je komt kijken van tevoren plannen. Je kijkt vooral naar Kevin. Ik wil ook graag dat je datgene wat je hebt gezien, na afloop even met mij bespreekt en niet met andere ouders.” Moeder gaat akkoord. De leerkracht geeft aan dat ze eigenlijk ook heel graag “die lieve jongen thuis” wil zien. Moeder vindt dat een goed idee: “Je bent van harte welkom, zonder voorwaarden.”

Gezamenlijk formuleren ze drie doelen voor de observaties:

1. Moeder wil zien wat het probleemgedrag van Kevin op school is.
2. De leerkracht wil zien wat zijn positieve gedrag thuis is.
3. Zo kunnen ze nagaan wat werkt in de aanpak van Kevin.

Het tweede gesprek

Twee weken later komen ze weer bij elkaar om hun observaties te bespreken. Moeder begint spontaan: “Hij is inderdaad een *lastpak* op school, een heel ander kind dan thuis. Hij kan niet samenspelen met andere kinderen en hij maakt veel lawaai. Ik zag hoe moeilijk het voor de juf was en ook voor andere kinderen.” Moeder is geschrokken van het drukke en boze gedrag van haar zoon op school. Ze spreekt haar waardering voor de leerkracht uit: “Je bleef heel rustig en aardig voor Kevin, dat had ik niet kunnen opbrengen.” De leerkracht vervolgt: “Thuis is hij inderdaad een *lieve jongen*, een heel ander kind, hij liet me zijn kamer met blokkenkasteel en computer zien. Hij kon zich prima alleen vermaken, we dronken ondertussen rustig thee, hè?” Het is nu duidelijk waarom de leerkracht Kevin soms als een ‘lastpak’ ervaart, terwijl moeder hem een ‘lieverd’ vindt. Ze maken afspraken over de gewenste aanpak op school. Moeder ondersteunt die aanpak en zal thuis ook dingen met hem oefenen. Via een heen-en-weerschrift houden ze elkaar op de hoogte over de vooruitgang (wat is gedaan; wat werkte wel/niet?). Over vier weken bespreken ze de vooruitgang.

Bron: *Handelingsgericht werken. Samenwerken aan schoolsucces - Vlaamse editie* (Pameijer, Denys, Timbremont, & Van de Veire, 2018), hoofdstuk 5, Ouderbetrokkenheid en samenwerken met ouders.

Opdrachten bij hoofdstuk 5

In dit hoofdstuk kwamen tien aandachtspunten aan bod:

1. School, ouders en leerling hebben een gemeenschappelijk belang
2. Elk oudergesprek heeft heldere doelen
3. Problemen én positieve ontwikkelingen komen aan bod
4. Gedrag van een kind/jongere kan op school anders zijn dan thuis
5. Vanuit een gezamenlijke analyse formuleren betrokkenen doelen
6. Behoeften van leerling, leerkracht en ouders zijn onderwerp van gesprek
7. Leerlingen zijn betrokken bij de samenwerking school - ouders
8. Het zorgbeleid van school biedt houvast
9. Het gesprek wordt afgerond met afspraken
10. Betrokkenen evalueren samen het gesprek

Opdracht 1. Maak hiervan een samenvatting in het volgende schema: wat vind jij als leerkracht belangrijk (kolom A)? Wat doe je al zo (kolom B) en wat zou je anders willen gaan doen in de nabije toekomst (kolom C)?

A. Wat vind ik belangrijk en waarom?	B. Wat doe ik al zo? Geef concrete voorbeelden	C. Wat wil ik anders gaan doen? Hoe?
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		

Opdracht 2. Neem twee oudergesprekken in gedachten die je onlangs hebt gehad: een gesprek dat heel goed verliep en een gesprek dat zeer moeizaam verliep. Wat heb je gezegd, wat heb je gevraagd en waarom? Hoe reageerden de ouders? Analyseer de twee gesprekken:

- Wat maakte dat het eerste gesprek zo goed verliep (succesfactoren)?
- Wat maakte dat het tweede gesprek zo moeizaam verliep (valkuilen)?

Opdracht 3. Wat betreft de aandachtspunten in je eigen schema uit opdracht 1 (kolom A):

- Wat werkte goed, waarom en hoe wil je dat behouden in een volgend gesprek?
- Wat werkte niet goed, waarom niet en hoe wil je dat in het vervolg anders doen?

Opdracht 4. Ben je je voldoende bewust van je succesfactoren en valkuilen, vertaal die dan naar het eerstkomende oudergesprek over een leerling over wie je je zorgen maakt: wat is het doel van het gesprek voor jou als leerkracht, hoe ga je het voorbereiden, hoe nodig je ouders uit, wat ga je vertellen, wat ga je vragen, waarom en hoe? Probeer een en ander gericht uit en evalueer het gesprek daarna met de ouders, vraag hen om feedback.

Bron: *Handelingsgericht werken. Samenwerken aan schoolsucces* (Pameijer, 2017) - hoofdstuk 5, Ouderbetrokkenheid en samenwerken met ouders.